

Visie op Burgerschap

De wereld verandert continu. In de afgelopen decennia heeft onze samenleving zich ontwikkeld van een redelijk homogene samenleving naar een samenleving met enorme variëteit en diversiteit. Op de Molenwiek besteden wij aandacht aan het ontwikkelen van sociale maatschappelijke competenties die leerlingen in staat stellen te participeren in en bij te dragen aan de diverse, democratische samenleving.

Leerlingen leren over verschillen in godsdienst, levensovertuiging, afkomst, geslacht of seksuele gerichtheid en over gelijkheid en solidariteit. Ze leren op een respectvolle manier hun mening geven en luisteren naar anderen. Iedereen is uniek en heeft eigen talenten en kwaliteiten, die allemaal even belangrijk zijn. Respect voor jezelf, de ander en de leefomgeving vormen de basis van onze visie op burgerschap. Burgerschap is een basisvaardigheid en altijd aanwezig.

Op de Molenwiek zien wij burgerschapsvorming niet als losstaand vak of taak. Leren en luisteren van en naar elkaar is altijd aan de orde. Onze school is een veilige omgeving, waarin leerlingen leren hun eigen identiteit te verkennen, zichzelf te zijn, zich in te leven in anderen, samen te werken, te reflecteren en op te komen voor zichzelf en anderen. Voor het realiseren hiervan werken wij met de Kanjertraining. Op de Molenwiek vinden wij het belangrijk onze leerlingen te stimuleren actief te oefenen met het handelen naar onze burgerschapswaarden en kritisch en autonoom te denken en redeneren.

Doelstellingen

- Leerlingen leren hun eigen identiteit te verkennen, opkomen voor zichzelf en anderen en om te gaan met verschillen in godsdienst, levensovertuiging, afkomst, geslacht of seksuele gerichtheid en over gelijkheid.
- Leerlingen ontwikkelen hun kennis over en visievorming op actuele maatschappelijke thema's als technologisch burgerschap, duurzaamheid, globalisering en digitalisering en media.
- Leerlingen leren van, door en over de waarden van de democratische rechtsstaat en cultuur. Dit begint met regels, afspraken in de eigen leefomgeving en breidt uit naar de samenleving.

Burgerschap in ons onderwijs

Onze visie op burgerschapsvorming zit verweven in het onderwijs dat wij onze leerlingen bieden.

De eerste doelstelling ("Leerlingen leren hun eigen identiteit te verkennen, opkomen voor zichzelf en anderen en om te gaan met verschillen in godsdienst, levensovertuiging, afkomst, geslacht of seksuele gerichtheid en over gelijkheid") komt met name naar voren bij de lessen van Kanjertraining. Daarnaast worden er klassengesprekken gevoerd, met betrekking tot verschillen tussen mensen en

het accepteren van die verschillen. Soms gebeurt dit aan de hand van jeugdjournaal, maar het kan ook ontstaan door een verhaal, een ervaring van de kinderen of een onderwerp in de les.

Wij vinden het belangrijk dat dit soort gesprekken en onderwerpen de ruimte krijgen. Hemel en Aarde, onze methode voor godsdienst en levensbeschouwelijke vorming, past zes spirituele vaardigheden toe, die te maken hebben met hun eigen identiteit en kijk op de wereld: In elke les komen één of meerdere vaardigheden aan bod, waardoor er veel (spirituele) diepgang gegeven wordt aan de doelstelling die wij op hebben gesteld.

De tweede doelstelling (Leerlingen ontwikkelen hun kennis over visievorming op actuele maatschappelijke thema's als technologisch burgerschap, duurzaamheid, globalisering en digitalisering en media) zijn zichtbaar in de themaweken die wij op school hebben:

- Week van de mediawijsheid: Deze week vindt plaats tijdens de nationale week van de mediawijsheid. Gedurende deze periode geven wij schoolbreed les over mediawijsheid, met behulp van de methode Learnbeat. In deze methode zit een leerlijn van de kleuters tot groep 8, waarbij de kinderen te maken krijgen met onderwerpen als omgang met internet, nepnieuws en social media.
- Gezondheidsweek: Deze week staat in het teken van alles wat met gezondheid te maken heeft. We hebben hierin een samenwerking met Beweegteam Woerden. Zij komen deze week op school om lessen te geven over gezond eten en bewegen. Daarnaast hebben wij deze week ook lessen die te maken hebben met de gezondheid van het milieu. Ook maken wij gebruik van de methode Lentekriebels.
- Techniekweek: Gedurende de techniekweek hebben we het over alles wat met techniek en digitalisering te maken heeft en erbij komt kijken. Tijdens deze week werken we samen met TechnoHub Woerden. Zij geven workshops op school, of de school komt naar de Technohub om aan de slag te gaan met grotere projecten. De leerlingen leren hierbij dat techniek veel meer inhoudt dan alleen het 'maken' en oriënteren zich op het vak.

Via Snappet maken wij gebruik van het vak Burgerschap, waarbij bepaalde thema's worden uitgelicht. Deze lessen worden meestal aan de themaweken, zodat het geen losstaand vak wordt.

De derde doelstelling ("Leerlingen leren van, door en over de waarden van de democratische rechtsstaat en cultuur. Dit begint met regels, afspraken in de eigen leefomgeving en breidt uit naar de samenleving.") is terug te zien in de regelgeving en afspraken die wij op school hebben. Deze hebben wij zowel op klassen- als schoolbreed niveau. We bespreken deze regels met de leerlingen en reageren hier consequent op.

Onze methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, Kanjertraining, is hier een goed hulpmiddel bij. De leerlingen leren wat respect inhoudt en om vertrouwen te hebben in elkaar én zichzelf. Daarnaast komt de democratie aan bod bij wereldoriëntatie in de groepen 7 en 8. Hierbij leren kinderen over het ontstaan & het belang van de democratie en hoe dit in het dagelijks leven naar voren komt.

Ook kijken we dagelijks naar het jeugdjournaal, waarbij onderwerpen als democratie en de samenleving besproken worden, door middel van de actualiteit. Na het kijken van het jeugdjournaal

worden stellingen en vragen besproken, waarbij de kinderen kunnen verwoorden hoe zij naar bepaalde onderwerpen kijken. Deze actualiteit wordt ook benut bij de lessen die wij van Nieuwsbegrip maken; dit is de methode die wij gebruiken voor begrijpend lezen.

Bij de bovenstaande uitwerking van de doelstelling noemen wij specifieke vakken. Dit zijn vakken waar burgerschap nadrukkelijk aanwezig is. Burgerschap is er echter altijd. Als er bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen iets voorvalt waar in de klas over gesproken moet worden doen wij dit ook. Het is ook zichtbaar in ons handelen als leerkrachten. Wij hebben immers een voorbeeldfunctie hebben. Wij dragen aan de kinderen uit dat ze er mogen zijn, ongeacht het feit dat wij kunnen verschillen in godsdienst, levensovertuiging, afkomst, geslacht of seksualiteit. Wij moedigen hier openheid in aan en reageren adequaat, zodat de kinderen het positieve effect hiervan zien.

Onze jongste leerlingen in groep 1 en 2 leren spelenderwijs waarbij ook veel aandacht is voor samen spelen en leren en respect voor elkaar. Om het goede voorbeeld te geven spelen de leerkrachten dagelijks mee in de hoeken.

Voor de kleuters maken wij gebruik van de methode Kleuterplein. Dit is thematisch opgebouwd, waarin duurzaamheid, natuur, technologie en burgerschap naar voren komen door middel van speelse leeractiviteiten.